

Bezplatné parkovisko uprostred zóny PAAS

Rezidenti sa cítia diskriminovaní a to ešte netušia, že ho mesto hodlá na polovicu noci celkom uzavrieť.

strana 2

Nahradia domy kultúry nákupné centrá?

S Monikou Korenčiovou, odvolanou riaditeľkou Kultúrnych zariadení Petržalky nielen o tom, že ročný rozpočet KZP je 1,4 milióna eur, z toho však na samotnú kultúru ide len 50-tisíc eur.

strana 6

Plavčík nie je všemohúci

Odkazujú vodní záchranári z Draždiaka aj partiám, ktoré sa snažia v rámci zábavy prevrátiť vodný bicykel.

strana 8

Dáma v pánskom svete

„Povolaniu holiča sa snažím vrátiť starú noblesu,“ hovorí Petržalčanka Maruška alias Marry Draškovičová.

strana 10

Magistrát:

Trafika na Bulíkovej už svoju funkciu neplní. Mesto hľadá jej majiteľa.

„Vlastník stánku nie je toho času známy.“

Mesto sa päť rokov nevie zbaviť jedného chátrajúceho novinového stánku na svojom pozemku.

Volali sme ich trafiky alebo „péenesky“. V Petržalke kedysi nechýbali na žiadnej autobusovej zastávke. Svoje zlaté časy však už majú za sebou. Zopár z nich ešte bojuje, mnohé odstránili, z ďalších sú zmrzlinárne či fast foody. A časť z nich sa premenila na vizuálny smog. Roky sú zatvorené a chátrajú, často na pozemkoch mesta. Napriek tomu sa ľudia bez úspechu pokúšajú o ich odstránenie.

Len v Ovsíšti sú dva chátrajúce stánky, jeden na Ovsíštskom námestí, ďalší na Bulíkovej. „Vlastník stánku nie je toho času známy, hlavné mesto vykonáva potrebné kroky v rozsahu zákonných možností,“ napísala nám k obom hovorkyňa magistrátu Dagmar Schmucková.

Avšak aj keď je vlastník známy, snaha o odstránenie sa ťahá roky. „Hlavné mesto s majiteľom stánku od roku 2020 vedie súdne konanie na Okresnom súde Bratislava V, ktoré zatiaľ nie je právoplatne ukončené,“ píše hovorkyňa k stánku na Haanovej. Ak bude priebeh podobný ako pri zabudnutej trafike na Haanovej

29 pri supermarkete, bude tam stáť ešte ďalšie roky...

Jeden z obyvateľov Haanovej sa totiž usiluje o odstránenie „tej ich barabizne“ už päť rokov. „Mala tu opodstatnenie v dávnej minulosti, keď pre miestnych vhodne dopĺňovala obmedzený tovarový sortiment bývalej samoobsluhy Starohájčanka,“ píše Karol Dranačka s tým, že po zriadení supermarketu skončila a už roku zaberá a hyzdí verejné, pomerne

frekventované priestranstvo.

Táto trafika tiež stojí na pozemku mesta. Ešte starosta Bajan ho informoval, že nájomná zmluva s mestom je na dobu neurčitú. Aj vtedajší primátor Ivo Nesrovnal na jeho podnet reagoval. Majiteľ stánku vraj požiadal mesto o zmenu účelu na ambulatný predaj potravín. Úhrady za užívanie pozemku však neplatí, výzvy k zaplateniu tiež nie, „preto hl.m. BA pristúpilo k súdnemu vymáhaniu pohľadávky a k vyprataniu predmetného pozemku“.

Pokračovanie na strane 4 ➤

▲ Otravný stánok na Haanovej čaká už roky na verdikt súdu.

Slovo šéfredaktorky

Taký iný august

August bol vždy lenivý mesiac. Leto. Nikto nič neriešil. Súčasný pohľad na výstavbu pokračovania električkovej trate, akoby potvrdzoval, že je to tak aj tento rok. Na stránke petržalskaelektricka.sk, ktorá chcela verejnosť informovať o prebiehajúcich prácach a obmedzeniach, je posledná správa zo 6. júna. Dlhé týždne bolo ticho, len z času na čas sa objavil nejaký kritický hlas, ktorý síce nič nové nepovedal, ale vedel, kto je na vine, že práce stoja. Tento týždeň magistrát prerušil mlčanie a k električke urobil tlačovku. Novinky nájdete na www.banoviny.sk. Do novín sme ich pre termín uzávierky dať nestihli. Zastavenie prác na električkovej trati spôsobilo nárast cien stavebných materiálov. Príčinou je vojna, s tou súvisí aj nárast cien energií a ich dostupnosť. V spoločnosti potichu buble nepokoj. Najčastejšia otázka týchto dní je: Čo bude na jeseň? (O zime ani nehovoriac...)

Čosi je však iné aj na lokálnej petržalskej úrovni. Hádky medzi psičkári a rodičmi v diskusii pod článkom o rozširovaní detského ihriska neprekvapujú. Obviňovanie samosprávy, že sa na sociálnych sieťach predvádzá, čo všetko robí, pretože sa blížila komunálna voľba, je novinka. Je to nespravodlivé obvinenie, priznávam však, že aj ja už začínam rôzne sebaaprezentácie jednotlivcov sledovať cez optiku blížiacich sa volieb. Som zvedavá, čo prinesie jeseň, hoci mám obavy, že komunálne voľby budú ešte ten menší zdroj pnutia v spoločnosti.

Ingrid Jarunková

Bezplatné zachytné parkovisko v zóne PAAS. Nie je to absurdné?

„Tak ja musím platiť za dve autá 189 eur ročne, a pár metrov od domu je parkovanie zadarmo pre kohokoľvek!“ píše magistrátu obyvateľ Dvorov 4.

Mesto zriadilo v platenej zóne PAAS dve bezplatné parkoviská – P + R na Macharovej, druhé na Černyševského. Rezidenti, ktorí si muse-

li kúpiť rezidentskú parkovaciu kartu nechápu, prečo tam ne-rezident odstaví auto zadarmo a parkoviská neboli hneď od otvorenia spoplatnené.

„Voči nám rezidentom je tento krok zo strany mesta vrchol drzosti“, rozhorčuje sa Róbert a v liste primátorovi žiada ako rezident o vrátenie zaplatenej sumy alebo predĺženie termínu ďalšej platby o počet dní, kedy bude toto parkovisko bezplatné. „Ako chcete riešiť regulovanie týchto parkovísk v našej zóne, aby

ste nás nediskriminovali?“ pýta sa magistrátu.

„Na parkovisku na Macharovej nebude režim ne-

▲ Zachytné parkovisko na Macharovej ulici.

Nové parkoviská

- P+R Macharova: 95 miest,
- P+R Jasovská: 53 miest
- Černyševského: 59 miest (nie je P+R)

Zdroj: magistrát

obmedzeného parkovania,“ reaguje Zuzana Fašungová z oddelenia parkovacej politiky magistrátu. „Parkovisko je prioritne určené na denné parkovanie a pripravujeme jeho reguláciu tak, aby sa pre parkujúcich vodičov uzavrelo neskoro večer a otvorilo skoro ráno, a teda slúžilo primárne účelu dochádzania do zamestnania/mesta počas dňa a nebolo využívané ako nerezidentské alebo odstavne parkovisko.“

Aké paradoxné. Starosta Petržalky Ján Hrčka bojuje s nedostatkom parkovacích miest na sídlisku aj tak, že sa snaží dohodnúť s obchodný-

mi reťazcami, aby umožnili rezidentom parkovať v noci na ich prázdnych parkoviskách. A popritom magistrát zriadi neďaleko zachytné parkovisko, ktoré hodlá ponechať polovicu noci prázdne.

Zuzana Fašungová z magistrátu v odpovedi občanovi presviedča, že otvorenie parkoviska má viaceré výhody aj pre rezidentov. „Návštevníci zóny nemusia parkovať na parkovacích miestach priamo pri obytných domoch, kde ostáva viac voľných miest pre rezidentov a zároveň aj návštevy rezidentov majú miesto, kde môžu krátkodobo zaparkovať. Využívanie parkoviska na Macharovej budeme sledovať a vyhodnocovať, a neskôr môžeme pristúpiť aj k jeho spoplatneniu.“ No, podľa reakcií miestnych by k tomuto kroku malo mesto pristúpiť nie neskôr, ale čo najskôr. (ac, pn)

foto: Marián Dekan

Petržalská plaváreň roky upadala

„Plaváreň bola systematicky zanedbávaná,“ tvrdí jej dočasný konateľ Matúš Súlovec a vymenúva, čo všetko na plavárni „objavil“.

„Elektrické revízie neeurobené niekoľko rokov, núdzové svetlá nesvietia, detský bazén zateká, na plavárni je neošetrená hrdza, vybavenie kuchyne je zdevastované a môže ísť rovno do šrotu,“ povedal na mimoriadnom zastupiteľstve 28. júla, mimochodom už druhom toto leto. Uviedol ďalej, že vzduchotechnika je nefunkčná na 50 percent už niekoľko mesiacov, hrdza je aj na nerezových častiach, vypuste do vzduchotechniky neboli čistené šesť rokov, polovica svetiel v bazénoch je nefunkčných.... A toto sú podľa neho len najväčšie závažnosti, je tam x ďalších. Na odstránení tých zrealizova-

vateľných pracovali počas júla pracovníci samosprávnej údržby.

Podľa dočasného konateľa je aj personálny stav biedny, na jednej strane podhodnotení zamestnanci, na druhej fiktívny zamestnanec, ktorý mal na starosti len web a sociálne médiá plavárne. Ľudia sa najviac sťažovali na prístup zamestnancov a nefunkčné fény, pitné fontány, sprchy, toalety, podnety nikto neriešil. Pozitívom však bola kontrola kvality vody, kde nenašli žiadne pochybenia a tiež nízke vstupné.

Od 6. augusta je plaváreň opäť v prevádzke a majú na nej byť vidieť pozitívne zmeny. Ak nahlásite podnet, mal

by sa promptne riešiť. Čo tomu predchádzalo?

Prečo zatvorili plaváreň? Lebo chaos

Bývalý konateľ spoločnosti Športové zariadenia Petržalky, pod ktorú plaváreň patrí, Matúš Hrádela v apríli oznámil, že k 11. júlu končí vo funkcii. Stopercentným vlastníkom spoločnosti je mestská časť. Tak úrad vypísal výberové konanie. Prihlásil sa však iba jeden uchádzač. Konanie presne nevie... Starosta Ján Hrčka, hoci nemusel, vzal zodpovednosť na seba. Podľa jeho slov to však nemalo vyústiť do zatvorenia plavárne. O tom rozhodol od 12. júla bývalý konateľ. Plaváreň bez konateľa, 13. júla na mimoriadne zastupiteľstvo, ktoré sa chystalo rokovať o odvolávaní

riaditeľky KZP (viac na str. 7) musel byť zaradený ďalší bod - vymenovať dočasného konateľa plavárne. Ten vzápätí zistil, že bazény sú vypustené a všetci zamestnanci mali od 25. júla nariadené dva týždne celozávodnej dovolenky. Napúšťať bazény nemalo zmysel.

Bude lepšie?

Poslanci na mimoriadnom zastupiteľstve 28. júla hľadali vinníka situácie aj úpadku plavárne krížom-krážom, avšak bez konkrétného záveru. Starosta aktuálne sľubuje, že každoročná dotácia pre plaváreň v sume 210-tisíc eur by mohla byť aj o polovicu menšia pri skvalitnení služieb a optimalizácii energií. V hre sú napríklad solárne panely na streche, ktorá je nevyužívaná. Aktuálne sú na nej tri nefunkčné kusy. (in)

Sú prebytky správna cesta?

Petržalka v roku 2021 hospodárila s rekordným prebytkom 8,3 milióna eur. Mnohí sa pýtajú, prečo peniaze radšej neinvestujeme do toho, čo sa rozpadá.

V minulom roku boli kapitálové výdavky, teda investície, rozpočtované v celkovej výške 9 826 752 €. Čerpali sme ich len na 65,12 percent. Napríklad na dopravu a komunikácie bolo vyčlenených 538 920 eur, minulo sa len 50 028 eur... Čo sa, naopak, úradu podarilo, je, že po dlhých rokoch máme v školkách dostatok miest pre všetky trojročné deti a žiaci v základných školách majú konečne nové toalety, kuchyne, šatne, učebne.

Samospráva tvrdí, že niekto-

ré projekty zabrzdlila pandémia. Vojna na Ukrajine a ňou spojená inflácia a neistota je zároveň dôvod, prečo sa úrad rozhodol skôr šetriť ako mlieň. Garantuje však, že usporené peniaze presunie do rezervného fondu a budú využité na budúce projekty. Napríklad aj na novú verejnú športovú halu v areáli ZŠ Pankúchova.

Starosta Ján Hrčka sa na svojom facebookovom profile vyjadril, že v Rakúsku či Nemecku je úplne bežné, že

samosprávy vytvárajú vysoké prebytky, ktoré spätne používajú na potrebné investície. „Nie je lepšie v dobrých časoch vytvoriť si najskôr finančný vankúš, z ktorého vieme v prípade potreby a ešte lepších časov mlieň na kvalitnejší život, alebo v prípade omnoho horších časov s ním hasiť ich následky, aby nikto neskončil na dne? Za mňa je odpoveď jednoznačná a posledné, už viac ako dva extrémne turbulentné roky pandémie a vojny u susedov to len a len potvrdzujú. Pritom dejiny podľa mňa opäť raz len začíname žiť a to naozaj komplikované a krízové obdobie nás teda ešte len čaká,“ tvrdí. (pn)

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVÍRE
SŤAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE
0905 616 329
02/ 6542 2387

PETRŽALSKÉ NOVINY
čítajte aj na webe
www.bratisslavkenoviny.sk

EasyVet.sk
VETERINÁRNA KLINIKA PETRŽALKA

- interná medicína
- preventívna medicína
- laboratórne vyšetrenia
- vyšetrenie krvi na počkanie
- inhalačná anestézia
- dermatológia
- medicína drobných cicavcov
- chirurgia mäkkých tkanív
- hospitalizácia
- spolupráca s externým laboratóriom

SPOLUPRACUJEME...

PRIMAVET.SK **SpektraVet.sk** **LionVet.sk** **VESELÁ LABKA**
Veterinárna ambulancia Ružinov Veterinárna ambulancia - Ivanka pri Dunaji ZVIERACÍ SALÓN

info@easyvet.sk
0903655648
Mánesovo námestie 7

RE/MAX
Chcete predat' byt?
Volajte Re/Max
pani Holešová
Tel.č. 0903 314 136

► Pokračovanie zo strany 1

Dva roky sa nič nezmenilo. Na podnet obyvateľa reagoval v lete 2019 aj súčasný primátor Matúš Vallo: „Hlavné mesto v uvedenej veci podniklo právne kroky, ktorými si na miestne príslušnom súde uplatnilo nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniká spoločnosti za užívanie pozemku pod predmetným stánkom...“ Podľa jeho vyjadrenia mesto v rovnakom konaní podalo návrh na vypratanie predmetného pozemku.

A zas sa dva roky nič nezmenilo. Aký je aktuálny stav? „V danej veci je vedené súdne konanie na Okresnom súde Bratislava V, pričom konanie zatiaľ nie je právoplatne ukončené,“ informovala nás Dagmar Schmucková s tým, že neuhradené pohľadávky po lehote splatnosti sú v sume 10 038,23 eur.

Ako právnik navrhuje pán Dranačka preskúmať reálne možnosti a prípadné právne dôsledky neodkladnej likvidácie trafiky na náklady mesta a tieto náklady doplniť ako dodatok k už prebiehajúcemu

súdnemu konaniu vo forme návrhu na súdnu exekúciu. Na to hovorkyňa reaguje: „Mesto Bratislava v súčasnosti pripravuje koncepciu odstraňovania nevyhovujúcich stánkov umiestnených vo verejnom priestore. Súčasne musíme plne rešpektovať možnosti dostupných riešení, ktoré nám ukladajú príslušné zákony.“

Koľko ich je v Petržalke? Nevieme...

Koľko je aktuálne v Petržalke na pozemkoch mesta funkčných a nefunkčných stánkov? „Mesto Bratislava v súčasnosti nedisponuje takouto evidenciou, ale vykonáva sme kroky k postupnému monitorovaniu stánkov na území mesta,“ reagovala hovorkyňa.

Mesto aktuálne odstraňuje nelegálne billboardy a nefunkčné telefónne búdky. Prečo nemôže rovnakým spôsobom postupovať aj v prípade chátrajúcich stánkov? Ide tiež o vizuálny smog.

(in)
foto: in

Nový typ čitateľského preukazu

Od 1. júna Miestna knižnica Petržalka zaviedla univerzálny knižničný preukaz, ktorý platí vo všetkých deviatich pobočkách.

Tento typ čitateľského preukazu čitateľom umožní nielen možnosť vypožičania kníh fyzicky, ale aj: vstup k bezplatnému vypožičiavaniu elektronických kníh, bezplatný vstup do čítárne detských elektronických kníh s názvom KUBO a pre čitateľov nad 70 rokov je zdarma.

Pre dospelých nad 16 rokov stojí 12 eur na jeden rok, čo je dnes ledva cena jednej knihy. Petržalská knižnica má 9 pobočiek a v nich 215 000 kníh. Pre deti je vhodnejší tzv. kombinovaný preukaz vo výške 4 eurá na dve pobočky - napr. jednu pre deti a jednu pobočku rodinného typu.

(pn)

Objavte skryté miesta svojho sídliska

Petržalka má oproti ostatným mestským častiam ďalší unikát – Petržalské infocentrum. „Je to zatiaľ len taká demo verzia informačného strediska,“ hovorí skromne autor nápadu, projektový manažér Kultúrnych zariadení Petržalky (KZP) Martin Kleibl.

Otvorili ho prvého júla v DK Zrkadlový háj a aktuálne slúži najmä pre samotných Petržalčanov. Odkrýva im totiž možnosti na relax, zaujímavosti i skryté miesta v ich bezprostrednom okolí.

Kúpiť za tri eurá si tu môžete užasnú ilustrovanú mapu Petržalky, ktorá bola vytvorená na spôsob „use-it“ máp. To sú také, ktoré vytvárajú miestni pre turistov. Ukazujú im v nej miesta, ktoré by v bežnom bedekri nenašli. Mapa je skutočne pútavá, s ilustráciami Karolíny Uherčíkovej a plná zaujímavostí, ktoré zostavil Martin Kleibl. Vedeli ste napríklad, že na Námestí hraničiarov sa dajú na stene za borovicami ešte rozoznať odťahy nápisu „Ochrana štátnych hraníc je povinnosťou každého občana“? Alebo...

kde možno v Petržalke vidieť fascinujúcu predzáhradku plnú bábik, zjásť na hispánsku kuchyňu, či ochutnať pivo v jedinom pivovare v Petržalke, kde sa pivo aj varí?

„V infocentre nájdete Petržalčania aj bezplatné brožúry a mapy, ktoré vydal Bratislavský kraj a týkajú sa pravého brehu Dunaja, cyklotrás, ktoré súvisia s Petržalkou a okolím aj s presahom

do Rakúska,“ hovorí autor projektu. „Napríklad aj cyklomapu popri niekdajšej železnej opone cez celú Európu.“

Kúpiť si tu môžete knihu o Petržalke, vystrihovačku Stromu života, za euro je v ponuke aj 20 druhov pohľadníc vrátane netradičných pohľadov na Petržalku či dobových fotiek

z výstavby. Kto chce mať kúsok Petržalky na stene v obývačke, môže si kúpiť jednu z grafičiek s motívom známych monumentálnych malieb na panelákoch. Tričká majú zas motív Stromu života. Je fosforový, takže v noci svietia.

Infocentrum sídli v pokladni domu kultúry len dočasne. Po rekonštrukcii DK Zrkadlový háj – (premenou prejde fasáda, terasa aj schodisko a zreorganizuje sa aj časť interiéru) sa zrejme presunie do kaviarne, kde si brožúry budú môcť ľudia prezerať aj pri káve na terase. Už dnes si tu môžete kúpiť napríklad tričká.

Martin Kleibl tvrdí, že možnosti aj nápadov na rozšírenie infocentra má veľa. V budúcnosti by ste si tu mohli objednať aj výlety po Petržalke, napríklad aj starými škodovkami, spojené s výkladom o časoch minulých.

(in)
foto: Martin Kleibl

Chcete zveladiť váš dvor a podporiť život na ňom?

YIT vám ponúka návod, ako na to, a prináša aj súťaž o finančnú podporu

Počas Víkendy bratislavských dvorov si susedia na dvore na Záhrskej ulici aj vo vnútrobloku na Špitálskej zorganizovali oslavy MDD, v komplexe NUPPU sa na dvore uskutočnil swap oblečenia aj malé predajné trhy a vo vnútrobloku Jedno staromestské átrium chystali svoj dvor na letné aktivity.

Zdroj: YIT Slovakia

Jedným z dôležitých aspektov, ktorým spoločnosť YIT Slovakia mení prístup k bývaniu, je podpora a vytváranie komunit. A to nielen na dvoroch svojich projektov, ale podporuje rozvíjanie či obnovu aj existujúcich dvorov a ich komunit v hlavnom meste, aby boli dvory opäť živé. Pre každého, kto má záujem začať s obnovou či úpravou svojho dvora, priniesla obsiahly manuál, ktorý pomôže vytvoriť na dvore prostredie, kde sa budú obyvatelia cítiť dobre a budú ho chcieť stále viac využívať na svoje aktivity. Manuál je dostupný na stiahnutie na stránke yit.sk/nechzijenasdvor.

Dvory boli odjakživa súčasťou života ľudí v mestách – od raného detstva až po starobu. Bolo to miesto, kde sa mohli deti hrať až do neskorého večera, kde sa stretli mamičky a porozprávali sa o svojich starostiach i radoostiach, kde aj najstarší obyvatelia našli svoje miesto na oddych či rozhovor s rovesníkmi. V prvý júnový víkend sa uskutočnil nultý ročník podujatia Víkend

bratislavských dvorov, na ktorých sa stretli ich obyvatelia a venovali sa úprave dvora alebo si zorganizovali vlastný komunitný program. Na niektorých dvoroch funguje živá komunita, ktorá sa o priestor stará a potom ho aj využíva, no niektoré dvory ešte len začínajú s obnovou zanedbaných priestorov, aby im navrátili život a prispôsobili si ich svojim súčasným potrebám. ■

Ak chcete aj vy zveladiť váš dvor, zapojte sa do súťaže s YIT a vyhrajte finančnú podporu na nový mobiliár, gril, potrebné náradie alebo nákup nových zelených rastlín či na zaplavenie drobných stavebných úprav alebo architektonickej štúdie.

Informácie k súťaži nájdete na stránke yit.sk/nechzijenasdvor.

Majú domy kultúry šancu prežiť alebo ich nahradí kultúra v nákupných centrách? Petržalská samospráva im dáva šancu a dôveru vložila do rúk dnes už odvolanej riaditeľky Kultúrnych zariadení Petržalky (KZP) Moniky Korenčiovej. Čo sa jej počas dva a polročného, väčšinou covidového, obdobia podarilo?

KZP má rozpočet 1,4 milióna eur. Znie to dobre, však? *„Avšak z toho 1,1 milióna eur je len na zamestnancov – 700-tisíc na mzdy, 300-tisíc na odvody, rekreačné poukazy, stravné lístky, odchodné, odstupné, nemocenské,“* hovorí Monika Korenčiová o aktuálne 49 zamestnancoch, ktorí sa starajú o tri budovy. Tie fungujú od rána od 7.00h do večera do 22.00 h, sedem dní v týždni. *„A potom sú tu ďalšie výdavky na energiu, vodu a údržbu. Takže vám zostane zhruba 50-tisíc eur na samotnú kultúru v celej Petržalke. Na rok...“*

Vďaka grantom sa im minulý rok podarilo získať ďalších 80-tisíc eur. Keď si však uvedomíte, že tohtoročné tri Dni Petržalky, ktoré robil úrad vo vlastnej réžii, stáli 150-tisíc eur, čudujete sa, že vôbec nejaká ďalšia kultúra v Petržalke je. Napríklad tohtoročné Kultúrne leto. *„To stálo 30-tisíc eur,“* hovorí odvolaná riaditeľka. Dva mesiace cvičení jogy, zumbi, koncertov, turnajov,

diskusí, vychádzok po Petržalke, tvorivých dielní, výstav, workshopov, vrátane obľúbenej súťaže kreatívnych plavidiel na Draždiaku 13. augusta a unikátneho projektu Stromorodie. Od 20.-21. augusta budú v areáli pri Ihrisku Petržalka City pätnásť výtvarní z piatich krajín vytvárať svoje diela z kmeňov stromov, ktoré boli pre výstavbu električkovej trate vyrúbané. Súčasťou bude aj tvorivý workshop pre deti. Umenie príde priamo za ľuďmi. Aj za tým stoja kontakty odvolanej riaditeľky a ľudia, ktorých do KZP priviedla, pretože sa dokázali nadchnúť.

Rovnako jednoducho vyzerala, (ale jednoduchá nebola), aj akcia Zbierka pre Ukrajinu v DK Zrkadlový háj. Za to mala Petržalka obdiv celého mesta. Navyše ľudia znovu objavili dom kultúry. *„Takmer dva roky pandémie a obmedzení, kedy kultúra neexistovala, nám dali možnosť reorganizovať interiéry budov a tiež priťahnúť do KZP ľudí, ktorí sú nadšení*

Čo sa zmenilo v troch petržalských domoch kultúry?

pre kultúru a ochotní pracovať aj cez víkend, keď treba. V DK Lúky a v Cik Cak Centru dnes samostatne fungujú šikovné tímy a ja dúfam, že vydržia,“ hovorí Monika Korenčiová o výmene 25 ľudí, ktorí odišli do dôchodku, za novú krv. KZP má vďaka rozhodnutiu samosprávy nové mobilné pódium, aj zdigitalizované dve kiná, ktoré sa kvalitou obrazu vyrovnajú tým v meste. Len ľuďom chýbajú pukance a kola...

DK Lúky

- Letné kino medzi panelákmi bolo už minulý rok. Zadnú stenu domu kultúry sme vymaľovali ako filmové plátno. Zaobstarali ležadlá, požičiavame slúchadlá, o 21.00h sa premieta film. Jediná chyba krásy je, že tam nie je bufet.
- Je tu nadštandardne vybavená telocvičňa, ktorá môže slúžiť pre cirkusovú školu, aktuálne tam funguje ateliér vzdušnej akrobacie – pre deti aj dospelých. Veríme, že sa to rozbehne.
- Z pre verejnosť dosiaľ nedostupných miestností sme vytvorili krásnu dvojposchodovú klubovňu. V tuneli domu kultúry, kde sú skúšobne a ich prenájom tiež treba zreorganizovať sme zatiaľ inštalovali použiteľné WC aj sprchu.
- Z nevyužívaných priestorov pri DK sme urobili komunitnú záhradu so sedením aj vyvýšenými záhonmi. Každý týždeň tam organizujeme aktivity pre obyvateľov.
- V DK Lúky sa ujal Štúdio za zrkadlom - divadelná škola so Zuzanou Haasovou, Marcelom Nemcom či Michaelou Čobejovou. Ani to nestíhame propagovať, lebo je to plné.
- Rozbehla som iniciatívu na premenu celého priestoru okolo DK Lúky, vrátane Braníka a bývalého trhoviska. Ide o pozemky mesta alebo zverené mestskej časti. Študenti Katedry architektúry STU nám navrhli možné spôsoby zmeny. Som presvedčená, že na budúci rok by bolo možné získať na projekt peniaze z fondu obnovy.

DK Zrkadlový háj

- Z petržalského rozpočtu boli vyčlenené peniaze na zateplenie DK Zrkadlový háj. „Pôvodný zámer bol, že sa celá budova zateplí za 210-tisíc eur. Keď som si zobrala projektovú dokumentáciu, zistila som, že za obeť padnú oblé časti fasády, to sa mi nezdalo úplne v poriadku. Mali sme vymenené okná aj strechu, čo je 70 percent úspor energie, zateplenie celej budovy nebolo potrebné. Za ušetrené peniaze by sa dala urobiť fasáda aj schody aj terasa, zelená stena... Tak som dala urobiť energetický audit, zavolali sme architektov, ktorí sa spojili s tými pôvodnými, aby sa k tomu vyjadrili. To nikto predtým neriešil. Minulý rok, keď to stálo 210-tisíc eur náš návrh poslanci neschválili. Tento istý projekt schvaľovali tento rok. Už cez nich prešiel, ale už stojí 285-tisíc eur...“ hovorí Monika Korenčiová.
- „Požiadali sme o grant na ministerstvo kultúry na obnovu svetla, zvuku a vzduchotechniku. Sme v poslednom kole. Mohlo by to vyjsť.“
- „Tam, kde bol predtým sklad, je dnes Literárna kaviareň.“
- „Otvorili sme Informačné centrum.“ (viac na str. 4)
- Novootvorená kaviareň bude sociálnym podnikom.“
- „Prichýlili sme mládežnícky parlament, aj skautov.“
- „V rámci projektu Divadlo za zrkadlom sme urobili muzikál Alica, bola to naša prvá produkcia a na jeseň by mala byť druhá – muzikál Pacho Jakuba Nôtu.“
- „Prerobili sme v suteréne miestnosť, ktorú roky obývali údržbári. Vznikla tanečná sála.“

PRED

PO

▲ V suteréne vznikla tanečná miestnosť.

▲ Kaviareň bude sociálnym podnikom.

Epilóg

Riaditeľku KZP Moniku Korenčiovú odvolali miestni poslanci 13. júla na mimoriadnom zastupiteľstve na návrh starostu Jána Hrčku. Dôvodom bol článok v Hospodárskych novinách zo dňa 6. júla. V ňom autor obviňuje vedenie KZP z rodinkárstva a profitovania zo svojho postavenia. Viacero faktov ani čísel sa v ňom nezakladá na pravde, pripustil starosta. V článku sa vyjadruje údržbár, ktorý po 12 rokoch prišiel o dielňu s veľkosťou 60 metrov štvorcových, v ktorej mal aj kuchyňu s gaučom. V Domu kultúry Zrkadlový háj ju premenili na baletnú sálu.

Oficiálna kontrola petržalskej kontrolórky nie je ani čiastočne ukončená. Podľa starostu bola jediná vec, pre ktorú by mala byť riaditeľka odvolaná, zverejnená nejasnosť okolo výberu honoráru pre fotografa. Ten nečakane zomrel na covid. Riaditeľka mu ako priateľovi peniaze požičala, jeho honorár vybrala (úrad disponuje potvrdením z banky, že ešte za života fotografa, pozn.red.), nezrovnalosť sa týka toho, že vedenie úradu má podozrenie, že spracovanie platieb bolo v systéme menené, a to na pokyn riaditeľky. *„Netvrdím, že to tak je*

Monika Korenčiová

na sto percent,“ skonštatoval na zastupiteľstve starosta. Kontrolórka bude potrebovať na verdikt týždeň, polícia tiež, poslanci v tom mali jasno za hodinu. Riaditeľku odvolali. Prečo zrazu taká rýchlosť? Je pred voľbami a zrejme chcú byť všetci čisti... Len potom to hľadanie dočasnej náhrady za riaditeľku priamo počas zastupiteľstva vyzeralo ako fraška. *„Nemohla by to byť súčasná riaditeľka knižnice? Mohla. A nemala by o tom aspoň vedieť? Mám jej zavolať? Zavolať...“*

Napokon Moniku Korenčiovú, ktorá svoje meno plánuje očistiť súdnou cestou, nahradil Martin Kočiško, doterajší dramaturg programu Artkina za zrkadlom a kina Lúky.

S odvolanou riaditeľkou som sa nestretla, aby som su- plovala prácu kontrolórky alebo polície, ale aby mi poroz- právala o tom, čo sa im v KZP

podarilo počas jej 2,5-ročného pôsobenia. Sedeli sme na lavičke pred DK Zrkadlový háj, pretože vstup do budovy mala zakázaný. Počas nášho rozhovoru za ňou niekoľkokrát prišiel pán Kočiško, poverený riadením, ktorý sa statočne snažil zorientovať v novej funkcii a žiadal od nej okrem iného, aby mu sprístupnila schránku KZP na slovensko.sk cez svoje meno. Monika Korenčiová mu navrhla oficiálny postup na jeho vlastné meno a občiansky preukaz. To mu nevyhovovalo, vraj to potrebuje rýchlo a nemá ani občiansky s čipom. Odrazu mohla ísť riaditeľka aj do budovy, aj sa nalogovať do systému, ktorým údajne manipulovala a od ktorého mala byť odstavená. Ach, jaj, čo by na toto povedala pani kontrolórka? ...že teraz už v KZP všetko prebieha ako má? *(in)*

foto: KZP

Cik Cak Centrum

- „V sobášnej sieni sme vymenili „mäsiarsky stôl“, na ktorom podpisovali snúbenci svoj sľub 30 rokov. V Očovej u jedného výtvarníka som našla 300-ročný dub. Spracoval ho pre nás. Dnes je v CCC nádherný stôl.“
- „Naši maliari a murári počas pandémie nesedeli doma, ale vymenili parkety, ktoré nahradili škarredý zelený koberec. Doobeda v sále pokojne môžu cvičiť seniori.“
- „Po 20 rokoch sme z dvoch miestností vytvorili tanečnú sálu.“

FÉROVÝ AUTOSERVIS
Panónska cesta 24
85104 Bratislava
Telefón: +421 917 459 966
+421 905 245 000

NAŠE SLUŽBY

- Kompletná servisná prehliadka vozidla
 - Kontrola vozidla pred kúpou
 - Príprava a vykonanie STK a emisnej kontroly
 - Výmena motorových olejov
 - Pneuservis
 - Test tlmičov a brzd
 - Výmena brzdovej a chladiacej kvapaliny
 - Výmena olejov manuálnych prevodoviek
 - Nastavenie geometrie vozidla
 - Údržba autoklimatizácie
 - Diagnostika elektroniky vozidla
 - Predaj a výmena akumulátorov
 - Mechanické opravy: rozvody, spojky, brzdy...

● Odborná montáž ťažných zariadení

- Klampiarske a lakovnicke práce
- AUTOSKLO – opravy a výmeny

EUROREPAR
CAR SERVICE

SERVIS A OPRAVY VŠETKÝCH ZNACIEK

Odkaz pre partiu, čo sa snaží prevrátiť vodný bicykel:

Plavčík nie je všemohúci

„Keď je chladnejšie, čistíme plážové časti,“ hovorí mi Tomáš Rác a ukazuje drobný odpad, čo našiel pod vodou, háčiky, olovká po rybároch, sklené črepiny... Plavčíci na Draždiaku by túto prácu robiť nemuseli. Chcú, pretože o to menej prvej pomoci následne poskytujú.

▲ „S člnom vyrážame aj za rizikovými kúpajúcimi sa, aby sme im dohovoriť,“ hovorí Tomáš Rác.

Tomáš Rác je predseda Spolku ochrancov vody Octopus. Jeho členovia na Draždiaku zabezpečujú vodnú záchrannú službu už dlhé roky. Sú záchranármi aj potápačmi, jazero poznajú dokonale. „Vedeli ste napríklad, že naprieč celým jazierom je natiahnuté oceľové lano? Je to pozostatok ťažby, rovnako ako časti bagra, kovová konštrukcia zapustená do panela, na ktorej sa nedávno poranil jeden plavec,“ hovorí mi. „To miesto sme označili ako rizikové pre vstup. V zadnej časti, pri bývalom hoteli je ich však viac. Tam ľuďom neodporúčam kúpať sa.“

Plážové časti sú čisté, voda však hlboká už pár metrov od brehu. Napríklad na mieste, kde sú vodné bicykle sa dno zvažuje až do hĺbky 15 metrov. „Lenže na utopenie stačia aj dva metre,“ upozorňuje záchranár.

Prvé roky ako Tarzani

Keby bol Draždiak oficiálnym kúpaliskom, potreboval by osem plavčikov. Vďaka samospráve máme aspoň dvoch. Denne od 10.00 h do 19.00 h za každého počasia, celé leto. Nájdete ich pri stožiaroch na plá-

ži za nemocnicou Antolská. „Prvé roky sme sa tu trápili bez zázemia, bez slnečníka, boli sme ako Tarzani,“ hovorí dnes už s úsmevom Tomáš Rác a ukazuje na mobilný kontajner, ktorý im mestská časť povolila umiestniť pri jazere. Dovozy aj prenájomy si platia sami, hoci okrem uskladnenia vecí slúži často aj ako ošetrovňa. „Občas sem prídu aj návštevníci, ktorí sa domnievajú, že ide o toalety. Tie im totiž v okolí chýbajú,“ konštatuje.

Dnes má s Tomášom Ráčom službu aj Ukrajinec Nikita. Doma bol trénerom plávania. Keď prišiel na Slovensko, Octopus mu zabezpečil záchranársky kurz aj prácu. Stojí pri jazere s ďalekohľadom a sleduje ľudí. Pýtam sa Tomáša Ráca, či je vôbec v ich možnostiach dohliadať na všetkých kúpajúcich sa. Aj tých na druhom brehu, napríklad v sobotu poobede počas horúceho dňa, keď je na Draždiaku najviac ľudí. Ťažko totiž zistiť, či sa niekto len blázni vo vode alebo sa už topí. Nie je to totiž ako vo filmoch, ľudia sa topia potichu. „Žijeme vodou, máme ju v oku, takže tam kde vy vidíte len plavca, ja vidím

potenciálne riziko a vizuálne sa naň zameriam,“ vysvetľí mi. Ide napríklad o malé deti na čínskych nafukovačkách, dôchodcov križujúcich jazero alebo podnapitých pri brehu v horúcom počasí. „Týchto všetkých sa snažíme varovať. Máme čln, ideme za nimi, dohovráame im,“ hovorí, no dodáva, že nie vždy sa to stretne s porozumením. Minulý rok došlo aj k fyzickému útoku na plavčíka na Draždiaku. Prípado skončil na súde. Tento rok ešte policajtov volať nemuseli.

Avšak hoci sú plavčíci pozorní, sú len dvaja a nie sú vševidiaci ani všemohúci. Dostať sa s člnom na opačnú stranu trvá minimálne dve minúty a hoci majú aj auto-

▲ Mestská časť poskytla záchranárom aj dotáciu na kúpu dvoch záchranárskych paddleboardov. „Sú niekedy účinnejšie ako čln, ktorý treba odpojiť, sklopiť, naštartovať... Na paddleboard si hneď ľahnete, pádlujete rukami a topiaceho máte stále na očiach. Na rozdiel od jazdy na člne,“ hovorí Tomáš Rác.

matický externý defibrilátor, aj potápačskú výbavu, nie je také jednoduché nájsť človeka pod vodou. „Ľudia sa utopia aj na kúpaliskách, a tam je priezračná voda aj prehľad.“

Možno by na to mohli myslieť pubertiaci, ktorí sa snažia prevrátiť požičnaný vodný bicykel. Stačí, keď sa pri tom niekto udrie do hlavy a klesne ku dnu. A v 10-metrovej hĺbke

pozemku zhruba dvesto metrov od nášho aktuálneho stanovišta. Budeme tam mať celoročné zázemie a ja dúfam, že ľudia pochopia, že sme prospešní a akceptujú nás tam,“ hovorí Tomáš Rác.

Na Draždiaku celoročne

Spolok Octopus je súčasťou integrovaného záchranného systému. Aj oni pomáhajú riešiť krízové situácie, doteraz im však chýbala

výcviková vodná plocha. „Konečne sa nám podarilo uzavrieť nájomnú zmluvu s Lesmi SR. Máme prenatých 300 metrov štvorcových

Deň otvorených dverí na kotolni v Petržalke

Spoločnosť Veolia Energia Slovensko, a. s. organizovala počas júna Deň otvorených dverí na jednej zo svojich 21 centrálnych kotolní v bratislavskej Petržalke. Po dvoch rokoch mali návštevníci opäť možnosť nahliadnuť za brány kotolne, kde ich sprevádzali špecialisti z obchodného a prevádz-

kového oddelenia, pripravení zodpovedať na všetky otázky k dodávkam tepla a teplej vody v rámci centrálného zásobovania teplom, ktoré Veolia v Petržalke prevádzkuje. Súčasťou prehliadky bolo aj predstavenie zdroja kombinovanej výroby energie - kogeneračnej jednotky, ktorá moderným

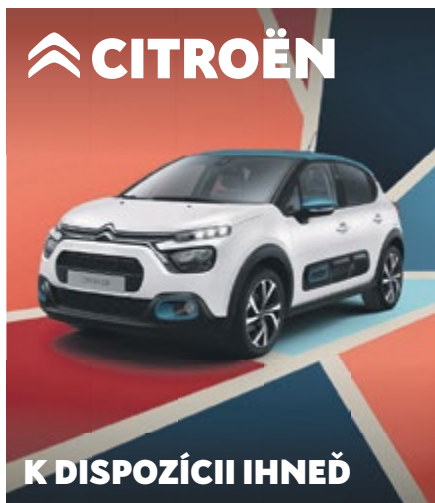
spôsobom okrem tepla súčasne vyrába aj elektrickú energiu. V rámci sprievodnej aktivity si návštevníci vyskúšali, koľko vlastnej energie je potrebné vynaložiť na prípravu chutného nápoja alebo rozžiarenie žiarovky.

„Sme a budeme naďalej radi súčasťou petržalskej komunity, naša snaha pomáhať a rozvíjať princípy sociálne orientovanej a adresnej komunikácie je pre nás nesmierne dôležitá. Tak sme sa s radosťou zapojili aj do programu Dní Petržalky. Sme hrdí, že záujem o náš Deň otvorených dverí v kotolni prevýšil naše očakávania a potešili sme množstvo malých i veľkých, ktorí si k nám našli cestu, tak ako si naše teplo nachádza cestu denne k Vám, Petržalčanom. Vždy sa tešíme, keď môžeme podporiť komunitné projekty v Petržalke a byť súčasťou života v tejto unikátnej mestskej časti. V týchto aktivitách budeme radi pokračovať. Našou snahou je stavať naše aktivity na ľudskosti, spolupráci a blízkosti – v nadchádzajúcom období energetického prerozu budú dôležitejšie

než kedykoľvek predtým.“, uviedol Július Marton, senior manažér odboru starostlivosti o zákazníkov zo spoločnosti Veolia Energia Slovensko, a. s. Deň otvorených dverí na kotolni si budú môcť užiť už v septembri aj obyvatelia Dúbravky.

V súčasnosti spoločnosť Veolia Energia Slovensko zásobuje teplom a teplou vodou takmer 40-tisíc petržalských domácností. Systém centrálného zásobovania teplom prevádzkuje v bratislavskej Petržalke od roku 1993. ■

CITROËN C3
ŽIVOT JE KRAJŠÍ VO FARBÁCH

UŽ OD **101 €/MESIAC**

CITROËN odporúča TOTAL. Obrázok vozidla je ilustračný. Cena platí pre podnikateľov pri úrovni Feel Pack, PureTech 83k S&S s využitím financovania od CITROËN FINANCIAL SERVICES, Mix spotreba a emisie CO₂ podľa normy WLTP: 5,5-5,8 l/100km a 120-124g/km. Viac na www.motorpartner.sk

MOTOR PARTNER, Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava-Petržalka

Chcete pitnú fontánu?

Od apríla do októbra fungujú v Petržalke aj pitné fontány, ktoré osadila samospráva.

Tri z nich nájdete na Petržalskom korze, konkrétne na Daliborovom námestí, pri podchode na začiatku korza, na Nobelovom námestí a jednu v Psom parku na Wolkeovej ulici. Úrad avizuje, že ďalšie by mali pribúdať aj na verejných materských a základných školách. Obyvatelia by privítali, keby mali pitné fontány v dolnej časti aj mis-

ku pre psov. Samospráva podobné typy víta, možno fontánu čoskoro upraví. Ľudia sa dopytovali aj na možnosť ich osadenia pri Draždiaku. Tak to však komplikujú majetkovoprávne pomery. „Ak máte záujem o umiestnenie pitnej fontány kdekkoľvek v našom katastri, prosíme, napíšte kolegovi z referátu zelene, napríklad na adrian.sevecek@petrzalka.sk. Aktuálne sumarizujeme aj zoznam podnetov na ich doplnenie a ich počty chceme postupne rozširovať,“ informovala Petržalka na svojom Facebooku. (pn)

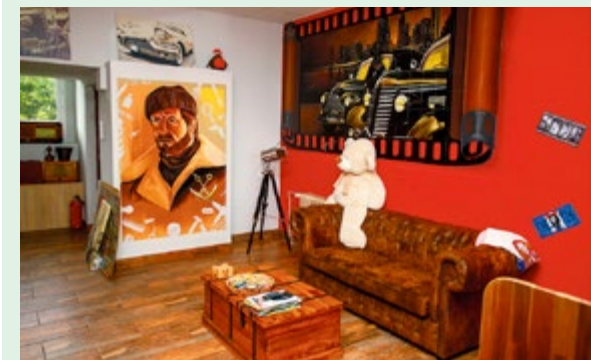
Ako každý detail v Marry's Vintage Barber Shope, ani bar nie je obyčajný. Je to štýlový kus prerobený z prednej masky starej „liazky“. Podobne ako chladnička, ktorá pamätá vojnu.

Dáma v pánskom svete: Povolaniu holiča sa snažím vrátiť starú noblesu

Nie je to obyčajné holičstvo. Vstúpíte a akoby ste zmenili časopriestor. Reálny svet zostáva pred dverami. Nejde však len o „vintage“ interiér. Petržalčanka Maruška alias Marry Draškovičová sa snaží aj svojim prístupom vrátiť povolaniu holiča noblesu, akú poznáme zo starých filmov.

Keď vchádzame, Marry vyprevádza posledného klienta. Jeho vlasom a brade sa venovala hodinu. Je to jej štandard. Nevidíte na nej, že práve odpracovala desať hodín. Usmeje sa hovorí: „*Ponúkate sa na bare, aj moji zákazníci to tak robia.*“ Ako každý detail v Marry's Vintage Barber Shope, ani bar nie je obyčajný. Je to štýlový kus prerobený z prednej masky starej „liazky“. Podobne ako chladnička, ktorá pamätá vojnu, značky zo starých motoriek, staré rádio, telefón, gramofón so starými platňami, či písacie stroje... „*Väčšina vecí, ktoré tu vidíte, sú originály. Kupuje mi ich manžel v bazároch,*“ vysvetlí Marry, keď vidí naše očarenie. „*Nikdy som netúžila po modernom holičstve. Vždy som snívala, že to bude niečo ako ja, niečo iné, originál.*“

▲ Svet podľa Marry. Človek sa tu môže pokochať pohľadom na desiatky fascinujúcich retro artefaktov.

Holič ako kňaz

Domnievala som sa, že „barber shopy“ sú taká výsostná mužská záležitosť. Muži strihajú mužov. Akýsi pánsky klub, kde majú ženy vstup zakázaný. Hovorím to Marry. „*Kedysi boli vyhľadávané aj holičky, mnohokrát im muži verili viac ako mužovi,*“ reaguje. Stačí nazrieť do google, fotografií z prelomu 19. a 20. storočia, na ktorých ženy horia mužov, nájdete dosť. Legendy o čisto mužských kluboch, kde sa diskutuje, fajčí a popíja, sú však známejšie. Barber shopy, ktoré sa snažia nadviazať práve na túto tradíciu, zažívajú posledných pätnásť rokov boom. Ako sa do tohto sveta „infiltrovala“ Marry?

V rokoch socializmu sa muži chodievali strihať len do kaderníctiev. Aj Marry začínala v deväťdesiatych rokoch v takom, kde strihali dámy aj pánov. „*Strihala som aj dámy, ale moja pánska klientela bola väčšia. Mala som bližšie k ich strihom. Človek pri*

nich môže viac tvoriť. Pánske strihy sú totiž oveľa ťažšie ako dámske, pretože na pánskom účese schody neschováte. Na dámskom schová kaderník všetko a dáma ani netuší, že je zle ostrihaná,“ hovorí. „*A tiež som si s mužmi lepšie rozumela. Sú to verní klienti, keď sú spokojní, zostávajú pri jednom holičovi.*“

Spomína, že mala dobrú „školu“. Prvý rok len zamestala a sledovala, ako strihá a holí jej učiteľ. Bol vtedy jediný v Bratislave, kto holil klasickou britvou. Pomaly ju zaučal do remesla. Bol to Angličan, pracovali sme uňho samé ženy. Všetky sme boli elegantne oblečené s upravenými vlasmi. Žiadne kroksy, vyťahané tričká, s rečami, ktoré klienta obťažujú...

A hoci neskôr pracovala aj v barber shope, vedela, že má inú predstavu o atmosfére v holičstve. „*Pre mňa holič predstavuje osobnosť. Dokonale upravený, diskretný človek, ktorého si klienti vedia a radi sa k nemu vracajú,*

▲ Marry začínala v dámskom kaderníctve. „*Holič musí byť v prvom rade dobrý kaderník, bez toho to nejde,*“ tvrdí.

pretože to, čo sa v holičstve povie, tam aj zostane. U mňa neexistuje, aby som klientovi hneď začala týkať, dávať mu osobné otázky či zatážovať ho sebou. Klient si ku mne prichádza oddýchnuť, niekedy povedať, čo ho trápi. A vtedy má byť holič ako kňaz.“

Štyri generácie jednej rodiny

Svoje holičstvo na terase na Fedinovej, na skok od domova, otvorila v roku 2018. Priestor, kde kedysi fungovala predajňa Ryba a v suteréne pod salónom ešte nájdete do steny zabudované mraziarske boxy, si okamžite zamilovala. „*Toľko denného svetla po tých rokoch je na nezaplatenie,*“ usmeje sa. A že ho potrebuje. Pracuje od ôsmej ráno do šiestej večer. Na rozhovor som ju musela uprosiť, reklamu nepotrebuje. Klienti ju nasledovali, nech bola kdekoľvek. Chodia za ňou muži

z Trnavy, aj zo Žiliny, aj štyri generácie jednej rodiny. Nevyhľadávajú extravagantné experimenty. „*Nech totiž holič akokoľvek krásne zaholí bradu, klient si to tak doma upraviť nevie. Preto sa snažím upraviť bradu tak, aby vyzerala prirodzene, aj keď odrastá a muž v pohode fungoval do ďalšej návštevy.*“

Nie je to však len o strihaní a úprave brady. Pre mnohých je to jedna z mála chvíľ, kedy si oddýchnu, niekto sa o nich postará, spraví im masáž.

Koľko hláv a brád prejde jej rukami denne? „*Toto sa ma klienti pýtajú často. Odpovedám: Nikdy to nepočítam, pre mňa nie ste tovar, čo odpípam pri kase. Mám to inak. Podstatná je pre mňa chvíľa, keď dosťrihám, pozriem sa na klienta a poviem si: Takto je to dobré!*“ vysvetľuje a s úsmevom prizná, že si nevie predstaviť, žeby robila niečo iné. „*Ja sa do roboty teším. Každý môj deň je iný.*“

„*Keby prišiel starší holič zo starej školy? Takého by brala?*“ pýtam sa. „*Samozerejme, to by bola pre mňa obrovská pocta,*“ zareaguje okamžite. (in)

foto: Marian Dekan

Martin Kasarda:
Dole! Dole!

Mafii v Dunajskej Stredě chýbajú noví ľudia. Rozhodnú sa založiť strednú školu, ktorá by vychovávala nových členov organizovaného zločinu. Chobotnice vzťahov v malom meste, kde každý o každom vie aj to, aké nosí pyžamo, sú prepletené. Začína sa nové kolo mafiánskej vojny? Ako dnes žijú ti, ktorí prežili? A stále platí, že ruka ruku umýva? A že za všetkým treba hľadať ženu? Čierna groteska o tom, čo sa stane, keď sedievajúci mafiáni nostalgicky spomínajú na staré zlaté časy.

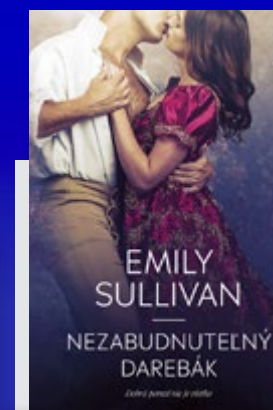
Douglas Stuart:
Shuggie Bain

Shuggie Bain je nezabudnuteľný príbeh Hughy „Shuggieho“ Baina, milého a osamelého chlapca, ktorý vyrastá v osemdesiatych rokoch minulého storočia na spustenom glasgowskom sídlisku. Politika premiérky Margaret Thatcherovej oberá mužov aj ich synov o prácu a školsku metropolu pomaly zachvacuje epidémia drogovej závislosti. Shuggieho matka Agnes by chcela byť svojím deťom vzorom, no namiesto toho je im na príťaž.

Rocío Bonilla:
Nudiš sa, Minimoni?

Krásne ilustrovaný sprievodca aktivitami na vyplnenie všedných dní. Minimoni už trochu vyrastá, no stále rada kreslí a venuje sa aj iným aktivitám: chodí na výlety, stretáva sa s kamarátmi, trénuje hokej, číta... Len v nedeľu nemá čo robiť. Neděfa je poriadne nudný deň... alebo nie je? Rocío Bonilla, španielska ilustrátorka a autorka detských kníh, prichádza s ďalším príbehom o malej Minimoni. Inšpiruje deti na plnohodnotné využitie voľného času.

Emily Sullivan:
Nezabudnuteľný darebák

Lottie Carlislová má plné zuby plytkej londýnskej smotánky a toho, ako sa jej strýko Alfred ustavične mieša do života. Dá jej ultimátum – buď si vyberie manžela, alebo to strýko urobí za ňu. No vášnivá a nespútaná Lottie si nedá rozkazovať. Vymyslí riskantný plán, ako sa vyhnúť nechcenému vydaju.

Júlia Halamová:
Našartujte sa, prosím

Psychoterapeutka Júlia Halamová vás pozýva na cestu spoznávania a budovania vzťahov. Takých, v ktorých cítite blízkosť, bezpečie, ste milovaní, ocenení, rešpektovaní, prijatí aj priazliví. Podobne ako vo svojej predchádzajúcej knihe Pripútajte sa, prosím sa opiera o svoje dlhoročné skúsenosti z terapeutického praxe podložené najnovšími poznatkami z vedeckých výskumov.

Najkrajšia predzáhradka

Pre rok 2022 sa ňou stala predzáhradka na Jiráskovej 2-10, druhá skončila Wolkrova 31 a tretia Gessayova 10.

Ak chcete mať „vlastnú“, mestská časť vám môže dodať okrasné trávy, trvalky, skalničky, cibuloviny, listnaté opadavé a stálezelené kríky, ihličnaté kríky, štrk, mulčovaciu kôru, zeminu, ... Výsadbu a celkovú úpravu si už obyvatelia realizujú svoj-

pomocne. Podmienkou poskytnutia materiálov, alebo kompletnej realizácie úprav je zaslanie vyplnenej žiadosti o rekonštrukciu. Podáva sa prostredníctvom správcu bytového domu, alebo zástupcu vlastníkov s uvedením kontaktnej osoby. Prílohou žiadosti musí byť zápisnica zo schôdze vlastníkov bytov, v ktorej väčšina obyvateľov vyjadrí súhlas s úpravou, s následnou údržbou upravenej plochy obyvateľmi domu a s polievaním rastlín pitnou vodou. (pn)

foto: MČ Petržalka

SÍDLISKO

Poslankyňa presadzovala vybudovať v budúcnosti popri novej ceste aj kanalizáciu, ktorá v chatovej oblasti chýba. Aktuálne používa len žumpy a s tým je spojené riziko presakovania fekálií do jazera.

Po Starhradskej budú okolo Malého Draždiaku ďalej jazdiť autá do chatkovej osady. Na snahy, aby sa vytvorila nová cesta od Kutlíkovej k chatkám, a časť cesty Starhradská v lesoparku zostala len pre peších a cyklistov, magistrát nereflektoval.

Poslankyňa Elena Pätoprstá sa už roky usiluje o to, aby medzi Malým a Veľkým Draždiakom vznikla pešia zóna a zamedzilo sa kolíziám medzi autami, cyklistami a chodcami.

V aktuálnom volebnom období, v roku 2019, dala spoločne s vtedy ešte mestským poslancom Jánom Budajom a Petrom Hochschornom dokopy financie zo svojej poslaneckej priority na vyhotovenie projektovej dokumentácie k obslužnej komunikácii od Kutlíkovej okolo areálu Bratislavskej vodárenskej spoločnosti (BVS) k obytnej zóne pri Malom Draždiaku.

Ide o 200-metrový úsek. „Obslužná komunikácia nie je problém ani z hľadiska územného plánu. Konzultovala som návrh aj s Andre-

Skratka do chatovej osady nebude

jom Kovarikom, ktorý bol splnomocnencom primátora pre životné prostredie a projekt veľmi podporoval. Výruby pre obslužnú cestu sú totiž minimálne, lebo cesta v lese by zväčša viedla v prirodzenom koridore vytvorenom chodcami a cyklistami. Ide o mestské pozemky, časť z nich patrí BVS, v ktorej je mesto hlavný akcionár, takže nič nebráni tomu, aby to bolo za rok hotové,“ tvrdila nám v decembri 2021. Teraz sa cez interpeláciu dozvedela, že mesto s novou cestou neráta.

Upokojenie Starhradskej si podľa magistrátu nevyžaduje nákladné budovanie účelovej komunikácie (prepojenie od Kutlíkovej – pri areáli BVS). „Existujúca komunikácia na Starhradskej má potenciál na vytvorenie bezpečnej pešej zóny s občasnou dopravou k rekreačným chatkám, prvými upokojenej dopravy. Ostatne položka na to vyčlenená, je tak aj pomenovaná „Vytvo-

renie pešej zóny v lesoparku Malý a Veľký Draždiak“ vo výške 40 000 € oproti vybudovaniu novej komunikácie vo výške presahujúcej 350 000 €, ktoré v rozpočte alokované nie sú,“ reagoval primátor Matúš Vallo na interpeláciu.

„Úpravu dopravného režimu na Starhradskej vieme po dohode s mestskou časťou realizovať ešte v roku 2022,“ uvádza sa v odpovedi.

Poslankyňa, ktorú podľa jej slov primátor od roku 2019 pravidelne pri schvaľovaní rozpočtu ubezpečoval, že na projekte sa pracuje, mu teraz píše: „Na projektovú dokumentáciu na „Vytvorenie bezpečnej zóny medzi Malým a Veľkým Draždiakom“ bola vo vašom volebnom období v každoročnom rozpočte hlavného mesta vyčlenená suma 40 000 eur.“ A preto sa v ďalšej interpelácii pýta, na čo boli každý rok tieto financie použité. (in)

foto: Matúš Husár

Potrebuje odviezť zelený odpad?

Ak sa staráte o predzáhradky, okolitú zeleň či iný verejný priestor, samospráva vám ponúka.

Bezplatný odvoz a likvidáciu bioodpadu, ktorý pri údržbe zelene vznikol. Stačí napísať na podnety@petr-

zalka.sk alebo môžete využiť WhatsApp 0947 487 088 či Messenger. (pn)

foto: MČ Petržalka

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petralskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petralske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Inšpiruje sa Petržalka?

Chodievam okolo smutných prázdnych kopcov, aké sú pri výškových panelákoch na Ševčenkovej 10,12, aj v oblasti Gercenovej. Dlhé roky snívam o ich využití. Keby sa tam nainštalovali

dlhé šmykľavky, keď sneh už je len ilúziou. Hneď by deti lietali do kopca a boli by v pohybe. Neprechádzali by sa unudene po chodníkoch okolo kopcov na inak prázdnych dvoroch. A teraz som zbadala vizua-

lizácie nájomného bývania v Janíkovom dvore a neverila vlastným očiam. Niektoré premyšľal podobne. Presne také isté jednoduché šmykľavky by sa zišli aj nám.

Hana

Kde sa pozrieme, samé tyče...

Po zavedení PAAS parkovania nám tu na Dvoroch ostali stovky prázdnych stĺpikov po značkách. Rieši niekto, že stĺpiky prekážajú ľuďom na chodníkoch a v trávě pri kosení? A v konečnom dôsledku to vyzerá úžasne...

Robert F.

(pozn. red. „Stĺpiky sú v lokalite ponechávané na príkaz starostu mestskej časti, postupne sa na nich umiestňujú novoschválené vyhradené parkovacie miesta pre ZŤP občanov,“ informoval Dávid Pavlík z referátu komunikácie Petržalky.)

Galantéria v Petržalke

Svetové kľbká

zľava na celý nákup*

* nevzťahuje sa na zľavnený tovar

Zľava platí do 08.09.2022 len v našej predajni s unikátnym kódom NAMOTAJSA08

Mánesovo nám. 3, Bratislava, +421 904 611 317
www.svetoveklbka.sk

27. 9.

Ut: 19:00

6. 10.

Št: 19:00

18. 10.

Ut: 19:00

20. 10.

Št: 19:00

24. 10.

Po: 19:00

Wüstenrot Teatro

Bratislavské Hudobné Divadlo

wustenrot

STAVENÉ SPOLNÉ / POSLEDNÉ / LOBBY

Generálny partner divadla

Hráme pre Vás v DK Ružinov!

Teatro Wüstenrot

DK Ružinov

Ružinovská 28

820 09, Bratislava

www.gedur.sk

gedur@gedur.sk

+421 905 668 070

Predpredaj vstupeniek

Ticketportal

Najkrajšia a najväčšia záhradnícka výstava v Rakúsku

GARTENLUST

Halbturn

Štvrtok – Nedeľa
10 – 18 hod.
Denný lístok 10 €
Permanentka 15 €
do 16 rokov vstup zadarmo

- takmer 200 skvelých predajcov
- množstvo špecializovaných záhradníkov
- krásne a výnimočné novinky pre záhradu a dom
- remeslá, dizajn a gastronómia

18.–21. AUGUST

gartenlust.eu

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

12. 8. 2022 • vychádzajú 28 rokov • číslo 8
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VEDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava • **IČO:** 35712058 • **REDAKCIA:** Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel: 02/62801182, **Šéfredaktorka:** Ingrid Jarunková • **Inercia:** 0911 668 469, email: skrabakova@banoviny.sk • **web:** www.banoviny.sk • **TLAČ:** MAFRA a.s., tlačiareň PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciame a nehonujeme.

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradzujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

Po Moste SNP sa jazdí už 50 rokov

Stavať ho začali v roku 1967 a slávnostne otvorili 26. augusta 1972 na počesť SNP. Prvé auto však po ňom prešlo až o tri dni. Strana ho totiž dopriala najskôr peším.

Most SNP bol na svoju dobu architektonickým unikátom, ktorý prepojil nové sídlisko Petržalka s centrom mesta. Roztál však Staré mesto na dve časti, takže sa pravidelne objavujú návrhy, ako túto ranu zaceliť.

Žily novej štvrte

„Nový most koncom šesťdesiatych rokov projektovali prof. Ing. arch. Jozef Lacko ako architekt a prof. Ing. Arpád Tesár ako statik, obaja z niekdajšej Slovenskej vysokej školy technickej. Riešili ho ako dvojúrovňový promenádný most s vnútromestskou dopravou - doprava na hornom podlaží, pešia zóna s butikmi a kaviarničkami na dolnom,“

píše Ján Čomaj v knihe Petržalka Engerau – Legetfalu. „Z väčšej vzdialenosti Nový most (názov do roku 2012, pozn. red.) vyzeral ako dve tenké linky, sústavou lán zavesené na šikmej veži s atraktívnou vyhlídkovou kaviarňou na vrchole. Pre potreby diaľkovej dopravy a prenos inžinierskych sietí mal slúžiť most v predĺžení Mlynskej doliny. Pražské centrum však povolilo len stavbu jedného mosta, a tak musel Nový most prevziať aj prenos elektrického prúdu, vody, plynu, telefonic-kých rozvodov, aj diaľničnú úlohu - kamióny a celá diaľková aj vnútromestská doprava musela prejsť centrom mesta a jadrom jeho historick-

▲ Most SNP otvorili v auguste 1972, ale kompletne aj s kaviarňou Bystrica (dnešným UFOm, pozn.red) dokončili až o dva roky neskôr.

kej časti. Za obeť padlo veľa hodnotných stavieb, medzi nimi vzácna časť Podhradia, historická budova Mestského pivovaru, aj dominanta Rybného námestia – neologická synagóga, architektonicky riešená vo východnom štýle.“ Aby sa do Petržalky mohla preniesť inžinierska sieť, potrebná pre nové sídlisko, musela sa dolná, promenádna časť zrušiť. „V tomto priestore bežia všetky „žily“ a „črevá“ novej mestskej štvrte. Iba po bokoch tohto koridoru zostali úzke chodníky pre peších a cyklistov. Mimochodom, priestory inžinierskej siete sú také veľké, že nimi môžu jazdiť aj nákladné vozidlá.“

Témou je územie pod mostom aj nad ním

Most je od mája 2018 národnou kultúrnou pamiat-

kou. Už v tej dobe sa objavili hlasy, že ak mostné nájazdy nebudú pamiatkou, bola by šanca ich na ľavej strane Dunaja odstrániť a vytvoriť nový priestor pre ľudí, ktorý bude pokračovaním Hviezdoslavovho námestia, s prepojením Rybného námestia, novej Vydrice, Zuckermandelu, cez Lafranconi až po Karloveské rameno. Vo februári 2019 primátor Matúš Vallo pre Bratislavské noviny povedal: „Riešenie územia podmostia, Rybného námestia a napojenie na Vydricu považujem za obrovskú príležitosť zásadne zlepšiť verejný priestor v tomto centrálnom území a začeliť ranu, ktorú spôsobila výstavba Mosta SNP. Viem si predstaviť, ako pod mostom vznikne nový, bezpečnejší verejný priestor. A to prinavrátenie Rybného námestia, pešie spojenie s druhou stranou, priestor napríklad pre trh alebo iné aktivity.“ Zatiaľ chcel diskusiu s obyvateľmi a medzinárodnou architektonickou súťažou ešte v roku 2019. Odvtedy je o projekte prepojenia ticho. Namiesto toho sa v máji tohto roka stalo v súvislosti s Mostom SNP a snahou „sceliť Staré mesto“ témou platô Staromestská. Mesto a Metropolitný inštitút ním chcú prekryť ulicu, ktorá rozdelila centrum. Vyrástol by nad ňou park, detské ihrisko, miesta na stretávanie sa. Architektonická štúdia už

existuje, náklady mesto odhadlo na približne 18 miliónov eur.

No od vízií späť do reality. Rekonštrukcia povrchu vozovky, ktorá sa na moste SNP realizovala v lete 2017 za jeden a pol milióna eur mohla vyvolať dojem, že most je v dobrom stave. Hospodárske noviny však nedávno priniesli informáciu, že kontrola odhalila trhliny vo zvaroch mosta a stav spadá do kategórie „veľmi zlý“. „Na odbornej škále je to predposledný šiesty stupeň. Po ňom je už len stav havarijný, keď je nutné komunikáciu uzavrieť,“ informovali. Most je však napriek tomu pre chodcov bezpečný a pre motoristov prevádzkovateľný, reagovala hovorkyňa Bratislavy Dagmar Schmucková. (pn)

Informácie a foto sme čerpali z knihy Ján Čomaj – Petržalka – Engerau – Ligetfalu. Kniha vyšla vo vydavateľstve Marenčin PT.

Na koňoch ľudí nevozia, učia ich jazdiť

„Veľa ľudí, ktorí sa previezli na koni na Liptove, nám volá, že si chcú prísť jednorazovo zajazdiť. My však na koňoch nevozíme. Našou snahou je urobiť zo žiaka samostatného jazdca,“ hovorí Andrea Morávková z Občianskeho združenia Do sedla. „Takých členov, čo majú záujem sa naučiť samostatne zvládať toto majestátne zviera s vlastnou hlavou a názormi, náš klub rád privíta.“

Keď prechádzate popri Dolnozemskej okolo Závodiska, určite ste si za plotom všimli trénujúcich na koňoch. Prijemné prostredie pod stromami, keď je pekne, máte chuť si to tiež vyskúšať. A stretnúť pri Dunaji jazdkyňu na koni, to už vo vás vyvolá doslova túžbu zažiť tú slobodu. „Mnohí vidia len ten vietor vo vlasoch. Táto záľuba však zahŕňa aj veľa fyzickej driny, času a nemalé finančné náklady,“ hovorí niekdajšia dostihová jazdkyňa, ktorej klub je na Závodisku „v podnájme“.

Náročné na čas aj financie

Už ako 20-ročná jazdila Andrea Morávková u dostihového trénera, ktorý mal stajne v areáli petržalského Závodiska.

O desať rokov neskôr si kúpila vlastného dostihového koňa, lenže otehotnela a s tým prišla aj otázka, ako ďalej. Predať ho či nie? „Bol po úraze, zmenila som mu režim aj krmivo a pomaly som na ňom začala voziť svojich známych a ich deti. Záujem bol veľký

a mňa to bavilo, takže som kúpila ďalšieho koňa a pripravila ho na špecifické výukové jazdenie. Keď sa mi však začala rozrastať klientela aj počet koní, pochopila som, že u môjho trénera už ustajnené byť nemôžu a svoju jazdeckú školu musím zastrešiť oficiálne,“ spomína na to, ako v roku 2010 založila Občianske združenie Do sedla. Na pozíciu riaditeľky v poisťovni sa už po materskej nevrátila, prijala externé trénerky a rozbehla jazdeckú prípravku. Dnes má v dvoch stajniach 16 koní.

Medzi stabilnými klientmi, ktorých majú na starosti

trénerky, je aj veľa pracujúcich dospelých. Väčšina sa chce naučiť rekreačne jazdiť, o športové jazdenie alebo jazdecké licencie im nejde. „Aj od nich však očakávame, že budú trénovať pravidelne,“ hovorí a vysvetľuje, že inak k pokroku v jazdení nedôjde.

A prečo chcú vychovať zo začiatočníka jazdca? Pretože je to dobré pre ich kone. „Kým sa človek naučí jazdiť, kôň si dosť vytrpí a stojí ho to veľa trpezlivosti. Napríklad, kým človek pochopí, že otaže sú na vedenie, nie aby ste nimi udržiavali svoju stabilitu,“ hovorí Andrea Morávková a dodáva, že psy-

▲ Žiaci sa okrem jazdenia učia aj koníka sami správne nastrojiť, očistiť ho a zvládať aj iné činnosti s tým spojené.

„Je dobrý pocit vidieť dieťa, ktoré príde ako začiatočník a o rok ide na svoje prvé preteky,“ hovorí Andrea Morávková a dodáva, že pre niektorých jej žiakov sa kone stali takou vášňou, že si časom kúpili vlastného tátoša a teraz ich je vidieť na popredných športových jazdeckých súťažiach.

chika koňa je pre ňu dôležitá. Preto majú ich kone denne dve, maximálne tri hodiny výuky po 45 minút. Nie sú to stroje, ktoré dokážu fungovať celý deň. Sú citlivé na zranenia, potrebujú veterinárnu starostlivosť ako aj pravidelné očkovaní a riešenia vážnejších zdravotných komplikácií, pravidelného kováča, každodenné čistenie boxu, čistú podstielku, vodu a veľa voňavého sena a výživného krmiva a výživových doplnkov... Nemožno sa čudovať, že tento krásny šport je náročný na čas aj financie. Jedna výuková hodina s trénerom stojí 25 eur, a to je na Bratislavu ešte tá nižšia suma.

Z viacerých klientov sa napriek tomu stanú po odporúčaní trénerom členovia klubu. Sú vo veku od 12 rokov. Učia sa nielen pokročilým jazdeckým schopnostiam, získajú jazdeckú licenciu a chodiť na preteky, ale spolupodieľajú sa aj na chode stajní a starostlivosti o kone. Aktuálne dvadsiatim členkám sa venuje Andrea Morávková. Sú to bežné deti z okolia, ktoré sem po škole vedia prísť na bicykli alebo MHD. Trávia tu veľa voľného času. „U nás získajú základy parkúrového, drezúrneho a skokového

jazdenia, ale aj schopnosť byť zodpovednou a pracovitou. Veď sa musia naučiť postarať nielen o koníky, ale aj o okolie, v ktorom jazdeckú školu prevádzkujeme. Viem sa však na ne spoľahnúť. Keď napríklad nestíham cez víkend nakrmiť kone, viem, že sa nájde niekto, kto za mňa zaskočí,“ hovorí o členkách. Mnohé prišli ako 8-ročné, dnes majú 22 rokov, prevzali časť zodpovednosti za kone na seba a klub sa stal ich druhou rodinou. (in) foto: Fb OZ DoSedla

Chcete sa stať súčasťou jazdeckého klubu?

■ Prvými limitmi sú vek od 8 rokov a váha do 80 kilogramov. „Zaujemcovia by mi mali napísať mejl, v ňom udať vek, váhu, schopnosti, čo od jazdenia očakávajú a tiež časové možnosti, kedy by mohli chodiť,“ hovorí Andrea Morávková, ktorá pre nich následne hľadá vhodného trénera. ■ Dobré je prihlásiť sa ešte pred septembrom, pretože na jeseň spravidla záujem rastie a neskôr počet voľných termínov u tréneriek klesá. ■ Jazdí sa celý rok vonku, a to aj v zimných mesiacoch. Obmedzenia nastávajú iba v prípadoch veľmi nepriaznivého počasia.

ZUBNÁ AMBULANCIA AMBULANCIA STOMATOCHIRURGIE A IMPLANTOLÓGIE

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

OŠETRÍME KAŽDEHO, KTO NÁM ZAVOLÁ

0905662407

STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Predám ORDINÁCIU DENTÁLNEJ HYGIENY v Bratislave dohodou.

0903715955

ČISTENIE HROBOV DOSEKÁVANIE PÍSM

Čistenie: Jednohrob ~~100€~~ 65€ Dvojhrob ~~150€~~ 95€
Impregnácia **ZDARMA** Doprava **ZDARMA** Obhliadka **ZDARMA**
Obnova písma: 1,5€ 1€/znak
Dosekávanie písma priamo na cintoríne: Do 10 znakov **100€**
11-30 znakov **10€/znak**
31 a viac znakov **9€/znak**

ŽULOVÉ POMNÍKY už od 550€ vrátane nápisu!*
ŽULOVÉ KRYCIE DOSKY už od 550€ * *cena závisí od zvoleného materiálu (farby žuly)
Doprava a odvoz starého materiálu ZDARMA!!
Renovácie hrobov, vazy a svietniky, tabuľky s menami, fotografie, obkladanie hrobov, krycie dosky

*Na všetkých prácach sa dohodneme priamo na cintoríne a nájdeme spolu najlepšie riešenie.
Obhliadka a doprava je zdarma!! Od roku 2014 sme obslúžili viac ako 10 950 spokojných zákazníkov. Zavolajte a staňte sa ďalším z nich!*

Ing. Miroslav Greisiger

0940 653 651
0919 205 521
www.cisteniehrobu.sk
Ceny platia pri objednaní do 31.8.2022

René Descartes	malá onuca	1. časť tajničky	mužské meno	slabo (expr.)	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	polovička roka	nahadzujem omietku	skratka cholin-esterázy	skratka uridindifosfátu	Otília (dom.)	bedrovník (anat.)	Pomôcky: Akis, arat, alkán, Pe-lops, litas	sprostredkovatelia lokácie (hist.)	značka kilobajtu	Albert (dom.)	2. časť tajničky	prídala korenie
plochá strana sekery					6. časť tajničky							plačlivo (bás.)					
dlhá chvíľa					omedoval skratka adenožin-trifosfátu							okno kopaním upravilo					
veľmi podobali (expr.)								pleskot tícením rozdrv						Štefan (dom.) oslovenie matky			
značka centimetra			trepaním stras nalievala						vydávam stony 5. časť tajničky						značka iridia Juliánsky kalendár		
kapustovitá zelenina				ponor opilo (expr.)						namotá-vajte druh zliatiny							
syn lesného boha Fauna					Katarína (dom.) boj. trofej Indiánov						väčší hlodavec kanárik, po česky						
Pomôcky: alma, kali-ko, Temis, kep, ileum	čít. zvuku driapania Jakub (dom.)					pracovníci v mliekarstve obsiaľ									jodid draselný zákaz-nička		
hustá nebielená bavlnená tkanina						menili (hovor.) vrecko (bot.)									základ lodnej kostry melódia (hud.)		
pustila korene								Anton (dom.) grécka bohyňa					indická tanečníca sladkovodný delfín				
EČV Bánoviec nad Bebravou			majúca listy syn Tantala									jodid iridny predložka s 2. pád.				3. časť tajničky	vzťahujúce sa na azyl
večerný dámsky plášťik (zastar.)				balík (hovor.) hudobné nástroje						často roní rúbal							
upeč na povrchu					blanokríd-ly hmyz orgán hmyzu						mužské meno vyhňam						
Pomôcky: makramé, aerón, as-kus, palpa	pooblepuj saním odčerpal					kôň sivej srsti zvrátené hadie kože						záhradné rastliny platidlo v Litve					
nepodfa-hol							skolil (kniž.) šturmo-vanie						okolo (bás.) jemne klepi				
nazlostíš, najeduješ (expr.)								vyťahovať meč lomož (hovor.)						akým spôsobom umierala			
skratka Slovenského zväzu sánkarov				petrolát (chem.) Jolana (dom.)											skratka okresného výboru uctieva		
značka argónu			zimný mesiac plisé (hovor.)							ozdobné uzlíkovanie Nikolaj (dom.)							
značka cukrov-niek					obyvateľ Arménska avšak, no						súvislé poradie skr. súhv. Výveva					4. časť tajničky	husársky kabát zdobený šnúrami
Pomôcky: arioso, lumok, inia, Ant, apt	staršie ženské meno oživil					sú nútení ohmat (hovor.)						ženské meno pokry rosou					
ofúkalo							pevné tkanivo Elemír (dom.)						mongolský pastier epocha kriedy				
veľmi sa čudujeme								krajské mesto skratka klavíra						sluchové orgány kypri pôdu pluhom			
Ivan (dom.)					parafín (chem.)						omámil						
bývalé talianske platidlo						zvislo					kryt na vrchnej časti bu-dovy						